

Bondekonens spæde afgrøder.

Hver morgen sad Anna på sin terrasse og planlagde inde i sit hoved dagens arbejde, mens blikket gled ud over det eksploderende smukke grønne landskab og hendes elskede dyr.

Med den larmende fræser havde hun holdt ukrudtet nede mellem rækkerne i kartoffel- og grøntsagsstykket. Hakkejernet havde Anna også været flittigt med. Roerækkerne blev hurtigt grønne og så måtte man også der i gang med hakkejernet. Det var et idiotarbejde, men Anna tog gerne sin lille radio i en lille taske over skulderen, og så kunne hun lytte til gode udsendelser, når hun langsomt hakkede sig gennem rækkerne. Så var dette arbejde slet ikke så galt endda. Eller bekendten kunne dukke op med sin hakke, og så småsludrede de om alverdens sladder mens de traskede op og ned af rækkerne. Og inden man så sig om var roerne blevet hakket/luget første gang i et snuftag. De første to dage havde man dog gevaldig ondt i nakken af at holde hovedet på en bestemt måde.

Efter en tid skulle roerne radrenses og hakkes/luges endnu en gang. Når roeplanternes blade lukkede rækkerne, kunne de klare sig selv til de skulle høstes langt hen på efteråret. Så blev opmærksomheden rettet mod græsset. Det voksede for hver dag, og i juni måned skulle det slås, vendes og ligge og tørre i solen, før det blev presset til høboller og kørt ind og stablet i laden som foder til vinteren.

Den gamle slagleklipper, bedre kendt under navnet grønthøster, ventede hvert år tappert på at det blev dens tur til at træde i karakter. Anna havde vist nok aldrig helt fundet ud af princippet i dens indstillingsmuligheder, så den havde en ofte skiftende indstilling og ikke fast klippehøjde, men hun fik da som regel græsset forarbejdet til hæderligt hø. Men allerførst måtte maskinen have en overhaling med smørepistolen. Gud ske lov havde grønthøsteren ingen knive som skulle skiftes eller slibes, det havde Anna det godt med, og slaglerne inde i maskinen havde et utrolig godt, langt og holdbart liv.

Det ærgrede nu Anna at hun fra år til år havde svært ved at huske hvilket af de 6 forskudte huller i maskinens ophæng der gav det rigtige udsving og derved have indflydelse på den rigtige klippehøjde. Ja og så var der ganske vist et håndtag på maskinen, som givetvis havde en vis betydning, men som Anna aldrig var kommet på bølgelængde med og nu var det rustet fast. I tidernes morgen havde der jo nok eksisteret en instruktionsbog med en beskrivelse, en tegning, et fotografi, eller et eller andet mærke som helt enkelt havde afgjort og stoppet den evindelige diskussion hun havde med sig selv, men sådan var der så meget. Maskinen var ganske svær at få påmonteret traktoren, man var nødt til at være to personer. Men lod man den på den anden side hele tiden være spændt bag traktoren, var den pokkers så svær at køre ind og ud af laden, da ladeporten i hver side kun var et par centimeter bredere i forhold til hvad traktor og slagleklipper fyldte. I tidernes morgen burde porten uden tvivl have været planlagt noget bredere. Det dårlige bygningshåndværk måtte hun tage på sin egen kappe. Derfor måtte påmontering og afmontering nøje planlægges i forhold til hvornår hjælperen kunne træde til og ikke var forhindret af andre vigtige gøremål.

Bondekonens spæde afgrøder.

Anna nænnede ikke at lade traktoren stå spændt for ude i al slags vejr, så den kom pænt bag lås og slå om natten.

Anna havde med møje og besvær slået den yderste omgang af græsstykket med den gamle slagleklipper, så var der sket det at en bolt var knækket, en plade bøjet og arbejdet måtte holde en pause. En hjælpsom sjæl var trådt til og påtog sig svejsearbejdet og hvad dertil hørte. Imens kom en anden hjælpsom bonde forbi med sit moderne grej og i løbet af ingenting havde han slået afgrøden, lavet græs til hø og pakket det i laden det år. Anna havde sat sig på terrassen med et glas køligt vin og set arbejdets gang derfra. En helt uvant og anderledes oplevelse af høstarbejdets gang, hvor maskinkraft havde sat Annas rugbrødsmotor på stand by, og den oplevelse krævede tilvænning. Men det krævede bestemt ikke tilvænning at sidde sådan helt uproductiv og bare nyde et eller flere glas kold hvidvin. Måske var en yderligere nedtrapning af bondeknoldstilværelsen på trapperne.

Kartoflerne var blevet hyppet godt, og nu havde hun så aftalt med bekendten, at roestykket skulle radrenses. De måtte være to om at spænde radrenseren bag Case/IH- traktoren, den lille Ferguson kunne ikke klare opgaven, og forinden havde de to en gevaldig ordsalat angående hvad der alt skulle skrues og pilles ved, og hvor der skulle smøres før alt var parat til dagens arbejdsopgave. Så skiftedes de til at køre traktor og styre radrenseren. Da arbejdet som regel støvede en del var de udstyret med sikkerhedsbriller eller solbriller, alt efter hvad der lige var ved hånden, og så trillede de langsomt ned ad roerækkerne. Der var altid en vis spænding og usikkerhed i luften, for maskinparken var jo af temmelig gammel dato, og ingen af de to var smede eller svejsekyndige, så her og der var noget holdt sammen med hegnstråd eller udstyret med noget der før havde været brugt til noget helt andet, men de fik arbejdet gjort.

Det var en fryd at se det færdige stykke, og den sorte muld eller rettere sand mellem rækkerne, var på en forunderlig måde næsten lig med en rigtig god samvittighed. Derefter satte de sig i de gamle havestole ved laden og drøftede stort og småt hen over en sodavand. Når de tog brillerne af så de sjove ud. Ansigterne, med undtagelse af øjenområdet, var støvet brunt, deres tøj ligeså.

Efterhånden var det blevet spisetid, og bekendten trissede hjem på sin cykel. Han var i sine yngre dage flyttet fra et sted i udkants-Danmark til det sydlige Jylland, hvor han hurtigt var blevet integreret, men sproget var og blev specifikt og hans mentalitet måske også. Ja og brillerne, de lå nu der på havestolene, og var ikke kommet tilbage til deres rette sted og hylde. Sådan var det hver gang. Derfor gik megen tid med at lede efter skruer, bolte, en split, knivtang, hammer eller en svensknøgle i den rigtige størrelse eller som sagt briller og smørepistol. Derfor kunne det også ske at der blev brugt sikkerhedsbriller, hvor andre briller så som solbriller havde været mere på sin plads, og selvfølgelig kunne det også ske at de havde solbriller på når de var i gang med en vinkelsliber, fordi de bare ikke kunne finde sikkerhedsbrillerne, og det var jo mindre heldig.

Bondekonens spæde afgrøder.

Nogen gange kunne det meste af en formiddag gå med at lede efter dimser og dippedutter i æsker eller kasser, som stod i en sand pærevælling i laden. Eller der blev brugt oceaner af tid på at udtænke og lave provisoriske forbedringer. Ja selve arbejdet der skulle laves, var faktisk det mindste og var egentlig hurtigt overstået. Men sådan er det nu engang med garvede bukselomme eller baggårds opfindere. Men de hyggede sig, selv om det for en fremmed kunne have set ud som om de havde gang i et mindre skænderi eller ordkløveri. Den ene kunne stå med en skruetrækker i hånden fægtende oppe over hovedet og hoppende fra det ene ben til det andet mens ordene væltede ud af munden. Den anden kunne stå som naglet til jorden kløende sig i håret med store øjne eller det modsatte i et forsøg på at forstå den andens intentioner eller geniale opfindelse. Tjøren faldt ofte meget meget langsomt, i slow-motion-tempo. Når så en tredje ældre bekendt dukkede op kom der nogle gange helt andre ideer på bordet, og de var mindst lige så særprægede som de andres og frem for alt holdbare. Men de havde svært ved at blive enige om den overordnede strategi når det kom til den praktiske udførelse.

Når iveren var ved at løbe af med dem måtte de lige holde en pause og styrke sig på en kop kaffe og en flødeskumskage, hvilende i de fra skrotpladsen hjembragte plastikstole. Når de således havde tanket ny energi, kunne arbejdets løsning eller en genvej til en løsning af et påtrængende problem ofte ligesom dumpe ned fra oven, eller inde fra ladens store rod, som de havde siddet og kigget på.

Anna havde i flere omgange sat sig for at få grundig ryddet op og sat system i ting og sager i hendes store skatkammer, laden. Men det krævede tid og at man var et ordensmenneske, hvad hun ikke var. Det blev ved mindre helhjertede forsøg. Hun syntes at det måtte være lige så uoverskueligt for børn at rydde op på deres værelse, som det var for hende at komme til bunds i laden. Men det særeste var nu at skulle kassere noget eller smide noget ud, tænk om man på et senere tidspunkt lige stod og manglede dimsen, og det var sket, så der blev sjældent smidt noget ud. Hun var nu engang en samler. Til gengæld blev der sjældent købt noget, og næsten aldrig noget nyt. Anna hældede nu engang til "bæredygtig" genbrug.

I det hele taget kunne man sagtens bruge naturen som mentor, og arbejde med naturen og dens principper i alle livets sammenhænge. Hvis ikke naturens systemer var bæredygtige, var de blevet sorteret fra. Solceller, jordvarme, græstage var noget Anna gik og puslede med, men en realisering lå ude i fremtiden, her og nu gjaldt det økologi i grøntsagsstykket.

Anna vidste nu godt at hun tog det lidt for bogstaveligt med hensyn til genbrug. Hun havde nemlig præsteret at være kørt til den lokale genbrugsplads med en smule skrot-affald, og hun ville egentlig blot have lidt kompostjord med retur til sine stauder, men hvad var resultatet? En hel trailer fyldt med ragelse blev læsset af hjemme i laden, deriblandt et stort kaninbur, som kunne bruges til en høne og hendes små kyllinger i opstarten. Et par gode plastikstole, et par glas og et par store sten til stenbedet i haven. Anna fattede ikke at folk kunne smide så meget brugbart væk. Hendes mentale tilstand havde ikke godt af at komme på genbrugspladser for ofte. Så ville

Bondekonens spæde afgrøder.

hendes klunsergen havde sprængt ladens formåen mht. opbevaring. Men hun var pavestolt, når hun havde fundet og hjembragt et par krystalglas, lamper eller bøger, som hun ikke kunne forstå, at hun havde kunnet leve uden indtil nu.